

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2021/678**z dnia 23 kwietnia 2021 r.****zmieniająca decyzję wykonawczą (UE) 2020/1350 w sprawie udzielenia Republice Litewskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na wniosek Litwy z dnia 7 sierpnia 2020 r. dnia 25 września 2020 r. Rada przyznała Litwie pomoc finansową w postaci pożyczki o wartości nieprzekraczającej 602 310 000 EUR, o maksymalnym średnim terminie zapadalności wynoszącym 15 lat, w celu uzupełnienia krajowych działań podejmowanych przez Litwę na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych.
- (2) Pożyczka miała być wykorzystana przez Litwę na sfinansowanie mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, o których mowa w art. 3 decyzji wykonawczej Rady (UE) 2020/1350 ⁽²⁾.
- (3) Pandemia COVID-19 w dalszym ciągu wyłącza znaczną część ludności Litwy z aktywności zawodowej. Doprowadziło to do nagłego i poważnego wzrostu wydatków publicznych na Litwie w odniesieniu do środków, o których mowa w art. 3 lit. a) i b) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1350.
- (4) Pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Litwę w latach 2020 i 2021, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, miały i nadal mają ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z jesieni 2020 r. zakładano, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług sektora instytucji rządowych i samorządowych na Litwie wyniesie odpowiednio 8,4 % i 47,2 % produktu krajowego brutto (PKB). Prognozuje się, że w 2021 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych na Litwie wyniesie 6,0 % PKB, zaś dług osiągnie poziom 50,7 % PKB. Jak wynika ze śródkresowej prognozy Komisji z zimy 2021 r., PKB Litwy ma wzrosnąć o 2,2 % w 2021 r.
- (5) W dniu 11 marca 2021 r. Litwa zwróciła się do Unii o dodatkową pomoc finansową o wartości 354 950 000 EUR przeznaczoną na dalsze uzupełnienie krajowych działań podejmowanych przez to państwo w latach 2020 i 2021 na rzecz łagodzenia wpływu pandemii COVID-19 oraz w reakcji na jej konsekwencje społeczno-gospodarcze dla pracowników i osób samozatrudnionych. W szczególności dotyczy to środków określonych w motywach 6-8.
- (6) W ustawie o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r. zmienionej w 2020 r. ⁽³⁾, o której mowa w art. 3 lit. a) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1350, Litwa wprowadziła mechanizm dofinansowania dla pracodawców do szacunkowego wynagrodzenia każdej zatrudnionej osoby, która pozostaje bez pracy, jako wsparcie w czasie stanu wyjątkowego lub podczas kwarantanny. Przed dniem 1 stycznia 2021 r. pracodawca mógł wybrać, czy woli skorzystać z dofinansowania pokrywającego 70 % wynagrodzenia, do maksymalnej kwoty równej 1,5-krotności minimalnego

⁽¹⁾ Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2020/1350 z dnia 25 września 2020 r. w sprawie udzielenia Republice Litewskiej tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19 (Dz.U. L 314 z 29.9.2020, s. 35).

⁽³⁾ Art. 41, część 2-1 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r., zmienionej ustawą nr XIII-2822 z dnia 17 marca 2020 r., ustawą nr XIII-2846 z dnia 7 kwietnia 2020 r., ustawą nr XIII-3005 z dnia 4 czerwca 2020 r. oraz ustawą nr XIV-131 z dnia 23 grudnia 2020 r.

wynagrodzenia, czy też z dofinansowania pokrywającego 90 % wynagrodzenia (100 % w przypadku pracowników w wieku co najmniej 60 lat), do maksymalnej kwoty równej minimalnemu wynagrodzeniu. Od dnia 1 stycznia 2021 r. pracodawca może otrzymywać dofinansowanie pokrywające 100 % wynagrodzenia, do maksymalnej kwoty równej 1,5-krotności minimalnego wynagrodzenia. Pracodawcy korzystający z tego mechanizmu muszą utrzymać zatrudnienie co najmniej 50 % pracowników przez co najmniej trzy miesiące po zakończeniu okresu dofinansowania.

- (7) Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r. zmienioną w 2020 r., o której mowa w art. 3 lit. a) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1350, dofinansowanie wypłacano również pracownikom powracającym po okresie pozostawania bez pracy⁽⁴⁾, przez maksymalnie sześć miesięcy od chwili powrotu do pracy. Z zastrzeżeniem limitu na poziomie minimalnego wynagrodzenia lub dwukrotności minimalnego wynagrodzenia, w zależności od rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez pracodawcę, kwota dofinansowania wypłacana w pierwszym i drugim miesiącu po powrocie do pracy mogłaby wynosić nawet 100 % wynagrodzenia pracownika, w trzecim i czwartym – 50 %, a w piątym i szóstym – 30 %. Dofinansowanie to można uznać za środek podobny do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/672, ponieważ służyło ono zapewnieniu wsparcia dochodu dla pracowników oraz pomaga w utrzymaniu istniejących stosunków pracy.
- (8) Władze wprowadziły również świadczenia dla osób samozatrudnionych, w tym osób samozatrudnionych prowadzących działalność rolniczą i posiadających gospodarstwo rolne o powierzchni co najmniej czterech jednostek wielkości ekonomicznej, o czym mowa w art. 3 lit. b) decyzji wykonawczej (UE) 2020/1350. Środek ten zmieniono w 2020 r.⁽⁵⁾ W 2020 r. świadczenie to wynosiło 257 EUR i było wypłacane w czasie kwarantanny i stanu wyjątkowego oraz przez kolejne dwa miesiące. W 2021 r. świadczenie wynosi 260 EUR i jest wypłacane w czasie kwarantanny i stanu wyjątkowego oraz przez kolejny miesiąc. Świadczenia dla osób samozatrudnionych można uznać za środek podobny do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/672, ponieważ ich celem jest ochrona osób samozatrudnionych lub podobnych kategorii pracowników przed spadkiem lub utratą dochodów.
- (9) Litwa spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Litwa przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 1 101 607 198 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze środkami krajowymi przyjętymi w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych pandemii COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ dotyczy on przedłużenia istniejących środków krajowych bezpośrednio dotyczących mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i podobnych środków, które obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo na Litwie. Litwa sfinansowała 144 347 198 EUR zwiększonej kwoty wydatków ze środków unijnych.
- (10) Komisja skonsultowała się z Litwą oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, o których mowa we wniosku Litwy z dnia 11 marca 2021 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (11) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Litwie w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19. Komisja powinna podejmować decyzje dotyczące terminów zapadalności, wysokości i uruchamiania transz i podtransz w ścisłej współpracy z organami krajowymi.
- (12) Litwa i Komisja powinny uwzględnić niniejszą decyzję w umowie pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.
- (13) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności zgodnie z art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyła obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.

⁽⁴⁾ Art. 41, część 2-4 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r., zmienionej ustawą nr XIII-2882 z dnia 7 maja 2020 r. oraz ustawą nr XIII-3005 z dnia 4 czerwca 2020 r.

⁽⁵⁾ Art. 5-1 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r., zmienionej ustawą nr XIII-2822 z dnia 17 marca 2020 r., ustawą nr XIII-2846 z dnia 7 kwietnia 2020 r., ustawą nr XIII-2877 z dnia 30 kwietnia 2020 r. oraz ustawą nr XIV-35 z dnia 3 grudnia 2020 r.

- (14) Litwa powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Litwę.
- (15) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Litwy, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na podstawie rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji wykonawczej (UE) 2020/1350 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Unia udziela Litwie pożyczki do maksymalnej wysokości 957 260 000 EUR. Maksymalny średni termin zapadalności pożyczki wynosi 15 lat.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest rozpoczęcie obowiązywania umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672. Wszelkie kolejne transze uruchamiane są na warunkach określonych w tej umowie pożyczki lub, w stosownych przypadkach, warunkiem ich uruchomienia jest wejście w życie addendum do tej umowy pożyczki lub zmienionej umowy pożyczki.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Litwa może finansować następujące środki:

a) zmienione w 2020 r. dofinansowanie wynagrodzeń w trakcie okresu pozostawania bez pracy przewidziane w art. 41 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r.;

b) zmienione w 2020 r. dofinansowanie wynagrodzeń po okresie pozostawania bez pracy przewidziane w art. 41 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r.;

c) zmienione w 2020 r. świadczenia dla osób samozatrudnionych przewidziane w art. 5-1 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r.;

d) zmienione w 2020 r. świadczenia dla osób samozatrudnionych prowadzących działalność rolniczą przewidziane w art. 5-2 ustawy o zatrudnieniu nr XII-2470 z dnia 21 czerwca 2016 r.”;

3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

1. Litwa przekazuje Komisji do dnia 30 marca 2021 r., a następnie co sześć miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

2. Jeżeli środki, o których mowa w art. 3 opierają się na planowanych wydatkach publicznych i podlegają decyzji wykonawczej zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2020/1350, Litwa informuje Komisję w terminie sześciu miesięcy od daty przyjęcia tej zmienionej decyzji wykonawczej, a następnie co sześć miesięcy o realizacji planowanych wydatków publicznych do całkowitego zrealizowania takich planowanych wydatków publicznych.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Litewskiej.

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji adresatowi.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 kwietnia 2021 r.

W imieniu Rady
A.P. ZACARIAS
Przewodniczący
